

ת"פ 22347/09/17 - מדינת ישראל נגד רונן מגריסו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 22347-09-17 מדינת ישראל נ' מגריסו

לפני כבוד השופט שאול אבינור
המאשימה: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד ליהי אזולאי
נגד
הנאשם: רונן מגריסו
ע"י ב"כ עו"ד תומר אגזדה

גזר דין

א. רקע כללי:

1. הנאשם הורשע, על יסוד הודייתו בעובדות כתב האישום המתוקן - שניתנה במסגרת הסדר טיעון דיוני, ללא הסכמות לעניין העונש - בשתי עבירות לפי הוראות פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן - פקודת הסמים המסוכנים).
2. כתב האישום המתוקן אוחד שני אישומים, שעיקרם כלהלן:

אישום 1:

העובדות:

ביום 23.03.17 בשעה 19:42 או בסמוך לכך, ברחוב ז'בוטינסקי ברמת-גן, ניסה הנאשם לבצע עסקה אחרת בסם בכך שקבע להיפגש עם פלוני (להלן - הקונה) כדי למכור לו 6.7709 גרם של סמים מסוכנים מסוג קנאביס.

הוראות החיקוק:

ניסיון לעסקה אחרת בסם, עבירה לפי הוראות סעיף 13 וסעיף 19א לפקודת הסמים המסוכנים, יחד עם הוראות סעיף 25 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין).

אישום 2:

העובדות:

כחודש עובר ליום 23.03.17, בשעה ובמקום שאינם ידועים למאשימה, סחר הנאשם בסם בכך שמכר לקונה 5 גרם של סמים מסוכנים מסוג קנאביס בתמורה ל-600 ₪.

הוראות החיקוק:

סחר בסם, עבירה לפי הוראות סעיף 13 וסעיף 19א לפקודת הסמים המסוכנים.

עמוד 1

3. במסגרת הדיונים המקדמיים כפר הנאשם, באמצעות בא-כוחו, במיוחס לו והתיק הועבר לשמיעת הראיות לפניי. ואולם, בטרם תחילת שמיעת הראיות הגיעו הצדדים להסדר טיעון דיוני. הצדדים לא הגיעו להסכמות לעניין העונש, אך ב"כ המאשימה ציין כי המאשימה תסכים לעתירה לקבלת תסקיר שירות מבחן בעניינו של הנאשם, הגם שעמדתה היא להרשעה ולמאסר בפועל.

4. במסגרת הסדר הטיעון הוגש אפוא כתב האישום המתוקן, שבו תוקן האישום הראשון מעבירה של סחר בסמים מסוכנים לעבירה של ניסיון ל"עסקה אחרת". הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן והורשע כאמור, על יסוד הודייתו זו, בעבירות שבהן הואשם בכתב האישום המתוקן. בית המשפט נעתר לבקשת ההגנה והורה לשירות המבחן להכין תסקיר בעניינו של הנאשם, תוך שצוין שעתירה ההגנה היא לביטול ההרשעה.

ב. תסקיר שירות המבחן:

5. תסקיר שירות המבחן (מיום 20.03.19) מפרט בהרחבה את נסיבותיו האישיות של הנאשם, יליד שנת 1975 (כבן 44 שנים כיום). הנאשם נשוי, אב לחמישה ילדים שחלקם קטינים ומנהל אורח חיים דתי-חרדי (לאחר נישואיו חזר בתשובה). מזה כחמש שנים עובד הנאשם כמחסנאי בחברת מכשירים סלולריים, מגלה יציבות תעסוקתית ומעסיקו שבעי רצון ממנו (הציג מכתב המלצה). על אף עבודתו היציבה מצבו הכלכלי של הנאשם בכי-רע, הוא מתקשה בהתארגנות כלכלית, מצוי בחובות ואף נעזר בסיוע לתשלום שכר-דירה.

6. בעברו של הנאשם הרשעה פלילית אחת משנת 2008 בעבירה של הזנחת קטין, שבגינה הוא נדון לעונש של מאסר מותנה וקנס כספי (ההרשעה התיישנה אך טרם נמחקה). במסגרת הרשעה זו הופנה הנאשם לשירות המבחן, אשר בזמנו לא התרשם כי נדרשת התערבות טיפולית בעניינו וציין כי מדובר בעבירה חריגה לחייו. מלבד הרשעה זו אין לנאשם הרשעות נוספות וגם לא תיקים פתוחים.

7. בהתייחס לעבירות מושא כתב האישום סיפר הנאשם כי הכיר את הקונה באמצעות צ'אט, באינטרנט, וניהל עמו שיחות בודדות טרם ביצוע העבירות. בשיחות תיאר הקונה כי הוא סובל ממצב נפשי ירוד ומבדידות ושהשימוש בקנאביס מסייע לו לתפקוד תקין. לפיכך פעל הנאשם כאמור בכתב האישום, כשתפס עצמו כמי שמסייע לקונה. הנאשם שלל כוונת רווח או מכירה לאנשים נוספים וציין כי כיום, בדיעבד, הוא מכיר בחומרת מעשיו ובמשמעותם. בהקשר זה ביטא הנאשם חרטה ובושה ותיאר את מעצרו וההליכים כנגדו כמציבי גבול עבורו. הנאשם הדגיש כי חדל לעשות שימוש בקנאביס, בו השתמש לראשונה רק בגיל 38, ומסר בדיקות שתן נקיות.

8. הנאשם הביע בפני שירות המבחן חשש מתוצאות גזר דינו ומהאפשרות שיושת עליו עונש מאסר בפועל ולו לנשיאה בעבודות שירות. הנאשם הדגיש כי הוא המפרנס העיקרי במשפחתו ולכן נשיאת עונש כאמור תפגע במצבו הכלכלי הירוד גם כך ותגרום לפגיעה משמעותית במשפחתו. בנוסף טען הנאשם כי הרשעתו בדין תפגע בדימויו העצמי כאדם נורמטיבי.

9. שירות המבחן התרשם מהסברים קונקרטיים ומצומצמים של הנאשם, המלמדים על קושי בהתעמקות במניעיו הרגשיים, בקשרים הבעייתיים שניהל וכן בטעויות החשיבה שאפיינו אותו והובילו למעורבותו בפלילים. שירות המבחן התרשם אפוא מצורך בהתערבות טיפולית, במסגרתה ימשיך הנאשם להעמיק בדפוסיו, עמדותיו ובחירותיו שעמדו ברקע לביצוע העבירות. הנאשם הביע הסכמתו

לטיפול זה. עם זאת, שירות המבחן גם התרשם כי לא מדובר בנאשם בעל דפוסי התנהגות עבריינים, וגם לא במי שמכור לסמים ונזקק להתערבות טיפולית על רקע זה.

10. בסיכומו של דבר המליץ שירות המבחן על ענישה מקלה, שתכלול צו מבחן (לשם שילוב הנאשם בטיפול שיסייע לו לזהות דפוסי חשיבה והתנהגות מכשילים) ועונש של של"צ בהיקף של 220 שעות. בד בבד העריך שירות המבחן כי ענישה של מאסר בפועל - ולו לנשיאה בעבודות שירות - עלול לפגוע בפניותו של הנאשם לטיפול וכן ביכולתו לעבוד ולפרנס את משפחתו, בפרט כשמצבו הכלכלי דחוק.

11. שירות המבחן הוסיף כי התלבט בשאלת הרשעתו של הנאשם בדין, נוכח חומרת העבירות והעובדה שהנאשם לא הציג אינדיקציה לפגיעה קונקרטיה בתעסוקתו ככל שהרשעתו תיוותר על כנה. עם זאת, בהתחשב בגילו של הנאשם, בהיעדר דפוסי עברייניים מושרשים ותיקים נוספים, בנטילת האחריות וההסכמה לטיפול - המליץ שירות המבחן לבחון בחיוב את ביטול ההרשעה.

עיקר טיעוני הצדדים:

ג.

12. כראייה לקביעת העונש הגישה ב"כ המאשימה את גיליון הרישום הפלילי של הנאשם (סומן ע/1). כעולה מגיליון זה (וכפי שאוזכר כאמור בתסקיר שירות המבחן), לנאשם הרשעה קודמת אחת, משנת 2008, בגין עבירה של הזנחת קטין משנת 2007.

13. בטיעוניה לעונש עמדה ב"כ המאשימה על חומרת העבירות שבהן הורשע הנאשם - ובהן העבירה של סחר בסמים מסוכנים - כאשר בעניינו של הנאשם לא מדובר במקרה בודד אלא בשני מקרים בפער זמנים של כחודש. ב"כ המאשימה הדגישה את החומרה שבנגע הסם וכן האינטרס הציבורי במיגורו, כאשר הסוחרים מהווים חוליה מרכזית בהפצתו. במקרה דנא מדובר במכירה לאדם זר, תמורת כסף, כך שלא ניתן לקבל את טענת הנאשם שלא מדובר במכירה למטרות רווח. בנסיבות אלא עתרה ב"כ המאשימה לקביעת מתחם עונש הולם כולל אחד, לשני האישומים, בין 6 חודשי מאסר בפועל לבין 16 חודשי מאסר בפועל.

14. באשר למיקומו של הנאשם במתחם העונש ההולם טענה ב"כ המאשימה כי הנאשם אמנם הודה ונטל-לכאורה אחריות על מעשיו, אך כעולה מתסקיר שירות המבחן נטילת האחריות היתה חלקית, תוך שהנאשם התקשה לבחון באופן מעמיק את מניעיו. ב"כ המאשימה הדגישה עוד, כי הנאשם טרם החל בטיפול, וכל שבנמצא הוא הסכמתו המילולית לכך.

15. בנסיבות אלה טענה ב"כ המאשימה כי לא ניתן לסיים את ההליך בענישה של של"צ, וקל וחומר שלא בהיעדר הרשעתו בדין. ב"כ המאשימה עתרה אפוא למיקום הנאשם בשליש התחתון של מתחם העונש ההולם, וזאת לצד מאסר מותנה, קנס, פסילה בפועל ופסילה על תנאי.

16. ב"כ הנאשם, מצידו, התמקד בנימוקי הקולה והדגיש כי מקרים דומים ואף חמורים מעניינו של הנאשם - שבו קיימת עבירת סחר אחת בלבד, בסם מסוג קנאביס ובכמות קטנה - הסתיימו בענישה מקלה לרבות בהיעדר הרשעה. בהקשר זה הפנה ב"כ הנאשם לפסיקה רבה, ובין השאר לת"פ 44597-02-13 (שלום ת"א) **מדינת ישראל נ' שאגן** (09.08.13) וכן לת"פ 21157-01-16 (שלום ת"א) **מדינת ישראל נ' בארי** (24.01.17) (ההחלטה בעניין אחרון זה מפרטת פסיקה דומה במספר לא מבוטל של מקרים).

17. ב"כ הנאשם עתר אפוא לאימוץ המלצות תסקיר שירות המבחן הן לענין ביטול הרשעת הנאשם בדין והן לענין הענישה המוצעת. ב"כ הנאשם עמד על כלל נסיבות הקולה הקיימות לטובת הנאשם: עברו הנקי של הנאשם (מעבירות דומות), אורח החיים הנורמטיבי אותו הוא מנהל, שיתוף הפעולה עם שירות המבחן, התובנה והחרטה שהביע.

ב"כ הנאשם אף הפנה לקביעות שירות המבחן באשר לנזק העלול להיגרם לנאשם ולמשפחתו במידה שישלח הנאשם לשאת עונש מאסר, ולו בעבודות שירות. בהקשר זה הדגיש ב"כ הנאשם כי מרשו עובד באופן סדיר ויציב, מזה שנים, ומשמש כמפרנס היחיד של משפחתו.

18. ב"כ הנאשם טען עוד להתנהלות בלתי תקינה של רשויות החקירה בתיק זה, תוך הפניה לפרוטוקול הדיון בהליך המעצר שלפני הגשת כתב אישום (מ"י (שלום ת"א) 53525-03-17 **מדינת ישראל נ' מגריסו** (26.03.17), במסגרתו שוחרר הנאשם לאחר שלא בוצעה פעולת החקירה שלשמה הוארך המעצר). בנוסף טען ב"כ הנאשם, כי בעת מעצרו של הנאשם דרשו ממנו השוטרים להעמיד את רכבו במקום אסור ועקב כך הוא נדרש גם לשלם קנס כספי, על אף שהובטח לו על ידי השוטרים כי לא ידרש לכך. לענין הענישה הכלכלית עתר ב"כ הנאשם להתחשבות בית המשפט נוכח מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם.

19. לבסוף הנאשם, בדברו האחרון לעונש, הביע צער וחרטה על מעשיו, ציין כי למד את לקחו מהאירוע והוסיף "**אני בטוח שמקרה כזה לא יחזור על עצמו**" (בפרוטוקול, עמ' 12 שורה 5 ואילך).

ד. סוגיית ההרשעה:

20. האפשרות לנקוט בדרך של הימנעות מהרשעה בדין היא אפשרות חריגה, השמורה למקרים מיוחדים ויוצאי דופן בהם מתקיימים שני התנאים המצטברים אשר נקבעו בע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב (3) 337 (1997) (להלן - הלכת **כתב**), דהיינו: **ראשית**, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם. **שנית**, סוג העבירה מאפשר לוותר, בנסיבות המקרה המסוים, על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים (שם, בעמ' 342). יוטעם, כי הלכת **כתב** היא הלכה פסוקה מושרשת, שרק לאחרונה שב בית המשפט העליון וחזר עליה (ר' רע"פ 2403/19 **פלוני נ' מדינת ישראל** (07.04.19)).

21. במקרה דנא, על פני הדברים התנאי הראשון לביטול הרשעה שנקבע בהלכת **כתב** אינו מתקיים, שכן לא הוכחה בראיות פגיעה חמורה וקונקרטיה בשיקום הנאשם עקב הרשעתו בדין, ושירות המבחן אף ציין כי לא הוצגה לפני כל אינדיקציה לכך (השווה גם להחלטה ברע"פ **פלוני הנ"ל**).

22. יתר על כן, כאמור, עסקינן בנאשם שכבר יש לו הרשעה קודמת - הרשעה שאמנם התיישנה, אך אמורה להימחק רק בשנת 2025 - ועל כן ברור כי אין כל הצדקה לביטול ההרשעה דכאן בשל טענה (שאינה מגובה בראיות) כי עצם קיומה עלול לפגוע בנאשם. סיכומו של דבר הוא, אפוא, שעתירת ההגנה לביטול ההרשעה נדחית.

ה. דיון והכרעה:

23. בעת גזירת עונשו של נאשם על בית המשפט לקבוע, תחילה, את מתחם העונש ההולם לאירוע

שבגינה הורשע הנאשם, ולאחר מכן לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם.

24. במישור של קביעת מתחם העונש ההולם - להבדיל ממישור ההרשעה - מקובל עליו טיעון ב"כ הנאשם. אכן, במקרים לא מעטים הדומים לעניינו של הנאשם נקבע רף עונש תחתון שתחילתו בענישה צופה פני עתיד גרידא: כזכור, עסקינן באירוע אחד של סחר בסמים מסוג קנאביס, בכמות קטנה יחסית, כאשר למקרה אחד זה מצטרף מקרה של ניסיון לעסקה אחרת.

25. בנסיבות אלה, מדיניות הענישה הנהוגה - לרבות כהשתקפותה באסמכתאות שאליהן הפנה ב"כ הנאשם, אשר צוטטו לעיל - בהחלט משקפת רף ענישה תחתון הצופה פני עתיד. אני קובע אפוא את מתחם העונש ההולם, במקרה זה, בין ענישה צופה פני עתיד לבין 9 חודשי מאסר בפועל.

26. באשר לגזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, השיקולים והנסיבות הרלוואנטיים במקרה זה הם כלהלן:

עברו הפלילי של הנאשם - לנאשם, יליד שנת 1975, הרשעה קודמת אחת. עם זאת, מדובר בהרשעה שהתיישנה, בעבירה שאינה רלוואנטית לעניינו, ועל כן אין לראות בה משום נסיבה מחמירה כאן.

הפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו - הטלת עונש של מאסר בפועל, ולו לנשיאה בעבודות שירות, תפגע בנאשם וביכולתו לפרנס את משפחתו - המונה חמישה ילדים, מהם קטינים - ויש להתחשב בנתון זה.

הודאה ונטילת אחריות - הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן. בכך חסך הנאשם מזמנם של העדים, הצדדים ובית המשפט. פשיטא כי נסיבות אלה יש לזקוף לזכותו של הנאשם. בנוסף, כפי שהדברים גם באו לידי ביטוי בדברו האחרון של הנאשם לעונש, הנאשם נטל אחריות על מעשיו, ואף זאת יש לזקוף לזכותו.

נתוניו האישיים של הנאשם ונסיבות חייו - הנאשם מתמודד עם קשיים כלכליים מורכבים. עם זאת, הוא מתמיד בעבודתו ומפרנס את משפחתו.

27. מכלול הנסיבות והשיקולים שפורטו לעיל מלמד כי במקרה זה נסיבות הקולה עולות במשקלן על נסיבות החומרה, באופן שיש לגזור את עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם העונש ההולם. זאת, תוך הטלת עונש של של"צ לטובת הקהילה, בצד צו מבחן שיחייב את השתלבות הנאשם בהליך טיפולי במסגרת שירות המבחן. באשר לענישה הכלכלית, ברי כי יש להשיתה שכן עסקינן בסחר בסמים תמורת כסף, אך נוכח מצבו הכלכלי של הנאשם יש להסתפק בקנס מתון.

ה. סוף דברי:

28. אשר על כן - ובהתחשב בשיקולים לכף חומרה ולכף קולה, אשר פורטו לעיל - אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

(א) מאסר על תנאי למשך 6 חודשים, אותו לא יישא הנאשם אלא אם כן יעבור, תוך שלוש שנים מהיום, עבירה מסוג פשע לפי הוראות פקודת הסמים המסוכנים.

(ב) קנס בסך של 1,000 ₪, או 5 ימי מאסר תמורתו.

בהסכמת הנאשם הקנס ישולם מתוך הפיקדון שהופקד בתיק מ"י 17-03-53525 והיתרה תשולם עד ליום 01.07.19.

(ג) שירות לתועלת הציבור בהיקף של 220 שעות. השירות יבוצע, בהתאם לתכנית שגובשה כאמור בתסקיר שירות המבחן, החל ביום 09.06.19.

מובהר בזה לנאשם כי אם הוא לא ימלא אחר הוראות צו השירות יהא בית המשפט רשאי לבטל את צו השירות ולהטיל עליו, במקום צו השירות, עונש נוסף.

(ד) צו מבחן, לתקופה של 12 חודשים מהיום.

מובהר בזה לנאשם כי אם הוא לא ימלא אחר הוראות צו המבחן ולא ישתף פעולה עם קצין המבחן, יהא בית המשפט רשאי לבטל את צו המבחן והטיל עליו, במקום צו המבחן, עונש נוסף.

ניתן בזה צו כללי, לעניין מוצגים, לשיקול דעתו של קצין משטרה. הסמים יושמדו.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

המזכירות תשלח העתק גזר דין זה לשירות המבחן.

ניתן היום, כ"ד ניסן תשע"ט, 29 אפריל 2019, במעמד הצדדים.